

naar det kommunale Værk ikke saa sig i Stand dertil. Nu traf det sig saa uheldigt — det var sidst i Juni Maaned, tror jeg —, at Byraadet just havde Ferie paa det Tidspunkt. Saa skulde Sagen cirkulere blandt Medlemmerne og afgøres skriftligt ved Cirkulation. Men de socialdemokratiske Medlemmer af Byraadet krævede, at der skulde holdes et Byraadsmøde for at drøfte Sagen. Der blev da fra Borgmesterkontoret sendt Bud ud, om de den og den Dag kunde møde til ekstraordinært Byraadsmøde. Men den Dag, de skulde møde, havde de socialdemokratiske Medlemmer af Byraadet ikke Tid til at komme til Møde, og da et andet Medlem af Byraadet ogsaa var forhindret, førte det med sig, at Byraadet ikke kunde blive beslutningsdygtigt. Senere kom Sagen imidlertid for i Byraadet, og da den saa endelig kom for, vare de socialdemokratiske Medlemmer saa elskværdige at forlange, at den skulde til 2den Behandling. Da de saa endelig fik den til 2den Behandling, fik Socialdemokraternes Fører, min ærede Modkandidat ved tidligere Valg, Redaktør Sundbo, under et intetsigende Paaskud Sagen udsat endnu 14 Dage. Da endelig de 14 Dage vare gaaede, blev Sagen afgjort og afgjort paa den Maade, at Byraadet vedtog, at Elektricitetsværket skulde indlægges i disse Bygninger. Selvfølgelig skulde det det!

Efter 3 Maaneders Forløb kom man altsaa saa vidt, at Byraadet paalagde Bestyreren ved det kommunale Værk at indlægge disse Ledninger til Byens skatteydende Borgere. Men dermed var Sagen ikke færdig. Elektrikerne vilde nemlig ikke gaa i Arbejde, og Bestyreren for Værket og Kabelmesteren — det erjode fast ansatte Folk — vare ikke i Stand til selv at komme ret vidt med dette Arbejde. De tog fat paa det, men kom ikke ret langt.

Saa blev der imidlertid stillet Forslag om, at nu skulde Elektricitetsværket miste dette Monopol, ikke længere have Eneret til dette Arbejde, og Forbitrelsen i Byen over hele dette skandaløse Forhold var efterhaanden bleven saa stærk, at Socialdemokraterne fik en Fornemmelse af, at deres Stilling var uholdbar, og at det i Byraadet vilde blive vedtaget, at Værket skulde miste sin Eneret, og at Installationen skulde frigives, saaledes at ogsaa private autoriserede Installatører kunde udføre den. Saa faldt man til Føje. Saa gik Elektrikerne i Arbejde; saa vidt jeg ved, begyndte de den 22. Oktober eller

deromkring. Men i over 3 Maaneder have de forhalet Forholdet, saaledes at Folk, der stod og havde deres Bygninger færdige til at tages i Brug og udlejede, ikke kunde faa Lys til dem fra Byens kommunale Værk, fordi det i Virkeligheden var Fagforeningerne, som der dominerede og derigennem skadede disse næringsdrivende Borgere, der ikke personlig havde nogen som helst Konflikt med nogen af de stridende Parter, hverken med Fagforeningerne eller med Kristeligt dansk Fællesforbund. Hvis Installationen i saadanne Tilfælde ikke gives fri, hvor Værket paa Grund af Arbejdsvanskeligheder ikke kan besørge den, vil det kommunale Elektricitetsværk stadig af de paagældende Fagforeninger kunne anvendes som et Led i Kampen imod dem, der af en eller anden Grund, paa Grund af Forhold, som de ikke selv ere Herre over, ere komne paa Kant med Fagforeningerne, og dette Forhold bliver selvfølgelig ikke blot til Ulempe for Ejerne, men i lige saa høj Grad for Lejerne. Og Lejerne have dog, som jeg sagde før, intet som helst med denne Strid at gøre. Det gaar ud over dem, som ere fuldstændig sagesløse. Hvis en saadan Vedtægt ikke ændres, bliver det i Virkeligheden Fagforeningerne og ikke Kommunen, der blive ledende paa det kommunale Værk, og det bliver Fagforeningerne, som dekretære, hvem af Byens Borgere der maa faa indlagt elektrisk Lys, og hvem ikke. Og det, som gælder for denne Virksomhed, gælder selvfølgelig ogsaa for andre Virksomhedsgrene, nemlig Gasværk, Vandværk, Dagrenovationsanstalt og den Slags Ting, hvorpaa der ogsaa er Eneret.

Jeg har saa udførligt draget dette Forhold frem for at vise, hvilken Fare der i Virkeligheden herhjemme truer den sagesløse Borger, naar Fagforeningerne saa hensynsløst, som de i dette Tilfælde have gjort, benytte sig af deres Magt, og jeg henstiller til den højtærede Indenrigsminister at have sin Opmærksomhed henvendt paa dette Forhold. Jeg vil dog her gøre den Bemærkning, at jeg gennem denne Fremstilling og hele mit Syn paa dette Forhold ikke vil opfattes som en Modstander af Fagforeningerne. Jeg anerkender fuldt ud den store Betydning, Fagforeningerne have haft for Arbejderstanden, for Højnelsen af dens sociale Niveau og Forbedringen af dens økonomiske Vilkaar, og som Arbejdsforholdene ere nu for Tiden, anser jeg det for mit Vedkommende for en ligefrem Nødvendighed, at ikke blot Arbejderne, men ogsaa Arbejdsgiverne ere